

TRAFIKFLYG NYTT

Redaktör Tommy Grandell

Nordkalottflygs PA-31

ANA 747

Arlanda störst i Skandinavien

Första kvartalet 1999 hade Stockholm/Arlanda 5.181.300 passagerare, 54.300 fler än Skandinavien nu bara näst största flygplats Köpenhamn/Kastrup. 1998 var rollerna ombytta, Kastrup hade 16.386.000 passagerare under hela året medan Arlanda hade 16.148.000.

Sverige 9,5 procent mer överfluket

I Luftfartsverkets juli-statistik konstateras att sju procent fler resenärer passerade de statliga svenska flygplatserna. Antalet utrikes resenärer var under månaden 1.314.000, vilket var en ökning med åtta procent, och antalet inrikes resenärer ökade med sex procent till 406.000. Mallorca har kommit tillbaka som semester mål, 26 procent fler flög dit från Arlanda. 44 procent fler flög på linjen Landvetter-Paris. Flygplatserna i Halmstad och Karlstad växte snabbast, med 17 procent vardera.

Överflygningarna av svenskt luftrum ökade med 9,5 procent.

10 flygplan i timmen

Den kraftiga tillväxten i trafiken mellan Västeuropa och Baltikum, kombinerat med återhämtningen i trafiken på Fjärran Östern, har gjort att flygtrafikledningen i Sturup fått allt svårare att hinna med.

Den 30-procentiga ökning av kapaciteten som genomfördes 1997 är för länge sedan överteknad och man har på senare tid tvingats ta till restriktioner under trafiktopparna i veckosluten. Dessa hävdades den 12 augusti när Sturupcentralen öppnade en fjärde trafikledningsektor i Östersjön med plats för ytterligare 10 flygplan i timmen.

Arbetet i den nya sektorn klaras genom omdisponeringar av befintliga radarpositioner och radiofrekvenser, men kommer att kräva utbyggnad efter år 2000.

700:- för en enkel Pajala-Luleå

När Pajalas flygplats invigs i slutet av augusti börjar en daglig linje till Luleå där biljettpriset

spikats till 700:- för enkel resa. Nordkalottflyg kommer att stå för trafiken med sin PA-31 Piper Navajo för sex passagerare.

Pajala ligger i Tornedalen och den nya flygplatsen väntas få betydelse även för folk som bor på andra sidan älven, i Finland. Där är det nämligen, som det varit i Pajala tills nu, långt till närmaste trafikflygplats. Lyckas flörten med grannarna kanske målet 2000 passagerare år 2000 nås med råge.

Pajala flygplats, kodad ESUP, ligger på linje med Nordkap för flyg som kommer från kontinenten. Man hoppas därför att dra till sig några av de svärmar av uppemot 50 privatplan åt gången som brukar göra resan varje sommar och hittills varit hänvisade till Gällivare, Kiruna, Kittilä eller Rovaniemi för en sista mellanlandning.

"Olönsamt flyga på nyårsdan år 2000"

LOT, Polens statliga flygbolag, ställer alla flygningar den första januari år 2000. Inte för att man är oroliga för säkerheten när flygplanens datorer växlar millennium, säger PR-chefen Andrzej Wysocki, utan för att det är så liten efterfrågan. Resultatet av allt snack om "Y2K-buggen" är att folk låter bli att flyga just den dagen.

Holländarna, som tidigare gett uttryck för en försiktig attityd till datorproblematiken, säger nu att alla deras system är 2000-säkra, men att KLM kommer att reagera på minsta antydning att säkerheten är i fara med att senarelägga eller ställa in flygningar.

Japanska All Nippon Airways, Japan Airlines och Japan Air System är kaxigare och säger att om problem skulle uppstå trots alla kontroller som säger att system är säkra så finns det backupsystem som gör att flygplanen kan fortsätta att flyga.

SAS flyger allt mer, tjänar allt mindre

Halvårsbokslutet 1999 såg inte bra ut för SAS, trots att man flyger allt fler passagerare.

Intäkterna ökade 4,8 procent till 20,7 mil-

Bilder i helformat?

Återvänd till "Innehållsförteckningen" och sök under artikelrubriken!

jarder, men vinsten före skatt föll 67 procent till 473 miljoner. En del av problemet ligger i hur trafikökningen fördelar sig på hög- och lågbetalande resenärer. Totalt ökade antalet betalande passagerarkilometrar med 4 procent, men tillväxten går snabbast i ekonomklass, som ökade 7,7 procent.

Lönekontot växer också snabbt, närmare bestämt med 14,4 procent jämfört med första halvåret 1998 och med en stigande trend under andra kvartalet 1999. Kassafördet föll 60 procent till 900 miljoner. Avkastningen på arbetande kapital stannade på nio procent, jämfört med 12 procent ett år tidigare.

Nettoskulden mer än fördubblades från 1,8 miljarder till 4,5 miljarder kronor. Å andra sidan passerade det bokförda värdet av flygplan och reservdelar 13-miljardersstrecket den 30 juni 1999. Det är en ökning sedan senaste årsskiftet med 1,7 miljarder, till följd av den strida strömmen av leveranser av nya Boeing 737.

Heathrow blev för hett

Södra rullbanan på London/Heathrow måste stängas under nära 12 timmar den 27 juli sedan en 15 centimeter bred och fyra meter lång spricka upptäckts i banan. Störningarna i trafiken blev omfattande. Heathrow har normalt 1.250 flygplansrörelser per dygn med som mest 80 plan per timme i rusningstrafik. Flygplatsen används av 60 miljoner passagerare per år och dagsrekordet ligger på 209.297 personer (2 augusti 1998). 90 flygbolag trafikerar 200 destinationer i världen från Heathrow.

Sprickan i banan skyldes på den rådande värmeböljan. Den hade fått en expansionsskarv att utvidga sig.

Alliansnytt

Star: Mexicana blir tionde medlem, med anslutning nästa år. Det är världens fjärde äldsta flygbolag. Flög sju miljoner passagerare senaste året. Har 51 flygplan, som trafikerar 29 inrikes och 21 utrikes destinationer, varav 11 i USA.

Efter kontroversen med Air New Zealand, som redan är *Star*-medlem, om att köpa halva Ansett är det nu mindre säkert att Singapore Airlines går med i *Star*.

Oneworld: Aer Lingus gör sällskap med

Lan Chile, Finnair och Iberia in i alliansen där American Airlines och British Airways är de tongivande.

Atlantic Excellence: Air France har kommit överens med Atlantic Excellence-överhuvudet Delta Air Lines om ett nära samarbete. Man räknar också med att före årsskiftet ha fått med ytterligare bolag, däribland Aeromexico, Mexicos näst största.

I sammanhanget talas om en "Nordatlantaxel" med ambitioner att bli starkare än *Wings*, som är KLM/Northwests baby. Om detta blir en konstruktion baserad på Atlantic Excellence, som förutom Delta omfattar Swissair, Sabena och Austrian, är inte sagt. Swissair och Sabena meddelar att de tänker börja flygnummerdela vissa sträckor med American Airlines.

Manchester tvingas sänka avgifter

Brittiska konkurrensverket har flera år i rad ålagt Manchester Airport att sänka sina avgifter, nu senast med fem procent. Trots de minskade intäkterna gjorde flygplatsen sin största vinst någonsin, 64,2 miljoner pund, under det senaste räkenskapsåret, som slutade i somras.

Flygplatsen är nummer tre i landet, efter jättarna Heathrow och Gatwick. 17,5 miljoner passagerare använde den under det senaste året, en ökning med 9 procent. Nästa år öppnar en ny 3.050 m lång parallellbana, vilket är den första nya rullbanan i Storbritannien på 20 år. Prognoserna i nya banans kölvatten är vidlyftiga. Redan år 2005 tror man att genomströmningen blir 30 miljoner passagerare per år och att Manchester går om Gatwick och blir nummer två.

Tre terminaler, den nyaste från i fjol, erbjuder tillsammans 59 direkta flygplansutgångar, plus 18 uppställningsplatser som passagerarna får bussas till. 95 flygbolag, varav mer än hälften charter, knyter Manchester till 175 destinationer i världen. Finnair och SAS har reguljära flygningar från Sverige till Manchester. SAS lägger ner sin linje i höst, när Skyways den 31 oktober börjar köra två dubbelturer per dag med ERJ-145, 48-sitsiga regionaljetflygplan.

PAL flyttar in i nytt

Manila Ninoy International Airport har just invidt en ny terminal med kapacitet för 7,5 miljoner årspassagerare, 50 procent mer än den överutnyttjade gamla. Philippine Airlines, som det inte går så bra för ekonomiskt, flyttar till att

Bilder i helformat?

Återvänd till "Innehållsförteckningen" och sök under artikelrubriken!

börja med in ensamma i de 29.000 kvadratmetrarna i tre våningar. Efter en inkörningsperiod med endast inrikesflyg kan det bli aktuellt att låta utrikes bolag hyra in sig, om inte PAL själva fyller upp hela terminalen. 143 miljoner dollar kostade den att bygga och den blev kraftigt försenad av att man först under byggets gång kom på att den skulle användas för både inrikes och utrikes flyg.

Skyway får första 328JET:en

Skyway Airlines i Milwaukee har fått de två första 328JET från Fairchild-Dornier. Bolaget har beställt fem med option på ytterligare tio. De 32-sitsiga regionaljetflygplanen ska köras för Midwest Express Connection, som har ett nät med 25 linjer i USA och Kanada.

328JET är en vidareutveckling av turbopropen Dornier 328. Motorerna är av typ Pratt & Whitney PW306B. 163 beställningar och optioner finns i 328JET:ens orderbok så här långt.

Nobben för Singapore

50 procent av Ansett Airlines i Australien var till salu och en av spekulanterna var Singapore Airlines. Men säljaren, News Limited, sa stopp. Synd, tycker Singapore, som är samarbetspartner med den andra hälftenägaren i Ansett, Air New Zealand, och såg stora synergieffekter för samtliga tre flygbolag.

Flyget accelererar

ICAO, trafikflygets eget FN-organ, spår att flygresandet i år blir 4 procent högre än fjolårets och att tillväxeten sedan accelererar till 5 procent år 2000 och 6 procent år 2001. Det handlar till stor del om en återhämtning av trafiken i Asien och Stilla-havsområdet, som backat en tid på grund av den ekonomiska krisen.

A340 bräddar 777

China Airlines på Taiwan har valt A340-300 som sin nya långdistansmaskin efter att ha funderat också på 777. Det talas om sju fasta order och fem optioner i en kommande affärsuppgörelse med Airbus. För sitt fraktflyg har man ansökt hos staten att få köpa inte mindre än tretton 747-400F från Boeing.

Lan Chile sägs också ha avslutat sin utvärdering av A340 kontra 777 i Airbus favör. SAS, som kommit till samma resultat tidigare,

China Airlines A340

har skjutit affären på framtiden. Som ekonomin ser ut just nu vill man inte knyta upp sig för fler investeringar än 737:orna för Europatrafiken och Dash 8-400 för Commuter.

Världens tyngsta fordon?

För att testa banor och taxivägar på flygplatser som ska trafikeras med morgondagens superjumboflygplan har Airbus byggt ett 650 ton tungt motorfordon med 22 hjul.

Hela världens topografi i datorn

EGPWS, som är en vidareutveckling av varningssystemet för markkollision GPWS, har förutom radiohöjdmätare och hastighetsmätare en världsomspännande terrängdatabas att basera informationen till piloterna på. Airbus införde EGPWS som standard på A320-serien för två år sedan och från och med i sommar är den standard också på A330/340.

Bilder i helformat?

Återvänd till "Innehållsförteckningen" och sök under artikelrubriken!